

Vuoden 2024 talousarviomuutoksia

Kunnanhallitus 17.02.2025 § 24
248/02.02.02/2024

Valmistelija

Sivistysjohtaja, talouspäälikkö, tilapalvelupäälikkö

Sivistys:

Sivistyslautakunnan talousarvion toimintakate eli toimialan nettomenot vuodelle 2024 ylittyi 379 500 eurolla. Toteutumaprosentti oli -101,9 %.

Suurimmat suunnittelun ylitykset tulivat palveluiden ostoista (290 400 euroa), ja muista toimintakuluista (573 000 e), näistä suurimpana ylityksenä koneiden ja laitteiden vuokrat. Muissa toimintakuluissa oli erittelemättömiin kuluihin varattu 273 200 euroa, mutta maksuun tullut 181 200 euron kiinteistövero nosti muiden kulujen kokonaisuuden 168 400 euroa yli arvioidun. Henkilöstökulut alittuivat 151 000 euroa (98,8 %). Samaan aikaan sivistystoimen toimintatuotot ylittivät 302 800 eurolla, joka kuvaa sitä, että toiminta on ollut aktiivista.

Sivistystoimen ylitykset liittyvät merkittävältä osin kiinteistömuutoksiin ja kiinteistökannan uusintaan. Talousarviota laadittaessa ei ollut tarkkaan ennakoitavissa Inarin koulun valmistumisen kokonaiskustannukset. Inarin koulun rakentamiseen liittyviä kustannuksia on esimerkiksi käyttötaloudessa nähtävissä 100 000 euron Sakela Rakennuksen lasku, joka on pidätyksessä odottamassa rakentajan työtehtävien loppuun saattamista. Pidätyksestä johtuen sitä ei ollut mahdollista sisällyttää kiinteistöleasingiin. Kalustamisesta oli vain arvio, jonka toteutuminen perustui kilpailutuksen tulokseen ja toteumaan. Kiinteistöleasingkustannuksien lisäksi kiinteistöön on tehty lisä- ja muutostöitä, joista osa on tullut sivistystoimen käyttötaloudesta maksettavaksi.

Ivalon koulukeskuksen kokonaisuudessa tapahtui merkittävä muutos kun Rakennusliike Lehto teki konkurssin ja ylläpitosopimus päättyi. Kokonaisuudessaan sopimus on nykyisellä mallillaan halvempi, mutta yksityiskohtia edelleen hiotaan. Kiinteistöpalvelut siirtyivät Inari Kiinteistöille lokakuussa ja siivouspalvelut vuoden 2025 alkaessa. Inari Kiinteistöjen ylläpitokulut ovat nousseet kunnanhallituksen käsittelyn ja siirron jälkeen noin 5 %. Koulukeskuksen ylläpitokuluja kirjattiin sivistystoimessa hallinnon alle, jotta ne voidaan eriyttää konkurssipesän kanssa käytävään keskusteluun. Jos ne olisi kirjattu vastuualueille, niistä olisi jakamisen jälkeen pitänyt pitää erillinen kirjanpito.

Sivistystoimessa tehtiin vuoden 2024 aikana 10 eri kilpailutusta kokonaisarvoltaan 1 675 000 euroa, joiden loppusumman ennakkoarviointi, Inarin koulun oppilaitoskalustaminen poisluettuna, ei ollut euromääräisesti tarkkaan mahdollista. Koulukuljetussopimus päättyi kesällä 2024 ja uusi tuli voimaan 1.8.2024. Uuden sopimuksen kustannukset kilometrihinnaltaan ovat aiempaa korkeammat, vaikka reittejä karsittiin. Vanhan sopimuksen kuukausikustannus oli 102 000 euroa, uuden on 124 000 euroa. Vuositasolla kustannuksen nousu on aiempaan nähden 90 000 - 100 000 euroa, vuosittaisesta kuljetustarpeesta riippuen.

Tilapalvelu:

Tilapalvelu liikelaitoksen tilikauden alijäämä ylitti talousarvion 166 000 eurolla (120,8 %). Liikelaitoksen osalta sitovaa om yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä, joten talousarvion ylitys vaatii talousarvion muutosta.

Tilapalvelu liikelaitoksen talousarvioylitykseen johtaneita syitä ovat:

Rahoitustuotot ja -kulut -erässä olevat korkokulut ovat ylittäneet talousarvion 51 900 eurolla. Talousarvion raamikortille on jäänyt päivittämättä arvioidut korkokulut oikeansuuntaisella summalla.

Toimintatuottoihin kirjatuihin vuokratuloissa isoimmat poikkeamat toteumassa ja vuokralaskelmissa oli seuraavissa kohteissa: Ivalon yläasteen vuokratulot arvioitiin koko vuodelle, mutta toteuma oli 10 kuukauden mukaan. Ero talousarvioon oli -18 000 euroa. Inarin koulun lisätila C:n vuokratulot oli laskettu talousarvioon 10 kuukaudelle, mutta toteuma oli vain 6 kuukautta. Ero talousarvioon oli -94 200 euroa. Kirjaston tulot jäivät -11 000 euroa alle talousarvion. Monitoimitalo Kuulaan vuokratulot oli laskettu talousarvioon koko vuoden perusteella, mutta käyttöönotto on tapahtunut osittain vuoden aikana (esimerkiksi kansalaisopisto vasta syyslukukaudella), joten ero talousarvioon oli -44 500 euroa. Inarin terveysaseman väistötilan vuokratulojen toteuma jäi -23 300 euroa alle talousarvion. Syynä oli virhe talousarvion laadinnassa, sillä tulot oli laskettu sisäisien vuokrien mukaan vaikka olisi pitänyt laskea Lapha:n sopimuksen mukaisesti.

Ympäristönvalvonta:

Ympäristönvalvonnan nettomenot ovat ylittäneet 2024 talousarvion 16 000 eurolla. Toimintakulut olivat 69 000 euroa suuremmat mitä talousarviossa varattiin. Tähän ovat vaikuttaneet kasvaneet henkilöstökulut sekä toimitilakulut. Henkilöstökuluissa 87 400 euron ylitys johtui siitä, että osa-aikaisia sijaisia on jouduttu rekrytoimaan päivystykseen ja poroerotuksiin sekä sairauslomien ja muiden vapaiden vuoksi. Eläinlääkäreiden työnohjaukseen ei oltu alkuperäisessä talousarviossa varauduttu ja se oli välttämätöntä toteuttaa. Lisäksi eläinlääkäreiden asiakkailta perittävät toimenpidemaksut kerryttävät tiettyyn summaan asti eläinlääkäreiden eläkekertymää ja vaikuttavat työnantajan palkkaperusteisten eläkemaksujen määrään. Toimenpidepalkkioiden vaikutusta eläkemaksuihin ja sivukuluihin ei oltu huomioitu talousarviossa riittävällä tasolla.

Lisäksi toimitiloihin liittyvät kulut ovat kasvaneet, sillä ympäristöterveydenhuolto ja maaseutuhallinto muuttivat monitoimitalo Kuulaaseen tammikuussa 2024, Latutien vastaanottotilojen peruskorjaus ja toimitilamuutokset aiheuttivat kalustehankintoja ja nostivat tilavuokria. Myös röntgenin leasingvuokra oli arvioitua suurempi. Vaikka toimintatuotot ylittivät talousarvion 53 000 eurolla, kasvaneiden henkilöstö- ja toimitilakulujen vuoksi tilikauden nettomenot eli toimintakate ylitti talousarvion 16 000 eurolla. Nettomenot ovat valtuustoon nähden sitova, joten ylitys edellyttää talousarvion muutosta.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle muutettavaksi vuoden 2024 talousarviota siten, että

1. sivistyslautakunnan käyttötalousosaan lisätään 379 500 euroa
2. Tilapalvelu liikelaitoksen tuloslaskelmaan lisätään 166 000 euroa
3. ympäristönvalvonnan käyttötalousosaan lisätään 16 000 euroa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Sivistysjohtaja Ilkka Korhonen oli kuultavana klo 16.13-16.24. Kokous keskeytettiin kuulemisen ajaksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Valtuustolle

Lisätietoja: talouspäälikkö Keijo Kauppinen, puh. 040 517 5042,
keijo.kauppinen@inari.fi
